

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **R. P.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královehradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2016, čj. KUKHK-8044/DS/2016/Kj, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 10. 2018, čj. 51 A 12/2016-41,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 10. 2018, čj. 51 A 12/2016-41, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 3. 2016, čj. KUKHK-8044/DS/2016/Kj, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti ve výši 20 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Hradec Králové (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 12. 2015, čj. MMHK/005669/2016, byl žalobce (dále „stěžovatel“) uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1. a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu). Měl se jich dopustit tím, že „[d]ne 5. 8. 2015 ve 14:15 hodin v Hradci Králové, v ul. V Mlejnkou (GPS N 50°10'57.001, E 15°49'2.726), kontrolovala hlídka Policie ČR, Pohotovostního a eskortního oddělení, HK, motorové vozidlo tov. zn. X, X, jehož řidič – R. P., nar. X – za jízdy telefonoval a dále neměl kompletní výbavu – zvedák. Jmenovaný se ke přestupku doznal, avšak s blokovou pokutou nesoúhlasil. Na místě bylo sepsáno oznámení o přestupku, které odmítl podepsat a vyjádřit se.“ Tímto jednáním stěžovatel porušil § 7 odst. 1 písm. c) a § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Za tyto

přestupky byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení. Proti rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, o kterém žalovaný rozhodl tak, že jej zamítl a rozhodnutí správního orgánu potvrdil.

[2] Následně podal stěžovatel u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalovaného, který v záhlaví uvedeným rozsudkem žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[3] K namítané nezákonnosti rozhodnutí žalovaného pro vadu řízení krajský soud uvedl, že zásah do práv stěžovatele by nastal, pokud by o odvolání rozhodovala vůči stěžovateli skutečně podjatá osoba. To však nebylo prokázáno, neboť stěžovatel neuvedl jediný důvod, který by tomu nasvědčoval. Krajský soud uvedl, že z průběhu správního řízení je zřejmé, že stěžovatel ve věci zvolil takovou strategii, aby po celé správní řízení nevyslovil jedinou námitku skutkového charakteru a ponechal všechna svá tvrzení až na řízení před soudem. Jako účelové shledal též tvrzení stěžovatele, že při jízdě držel v ruce ucha namísto hovorového zařízení navigaci. Pokud by tomu tak skutečně bylo, jistě by stěžovatel uvedl takové tvrzení již na místě přestupku nebo následně v průběhu správního řízení. K tomu krajský soud odkázal na rozsudek NSS ze dne 27. 4. 2016, čj. 7 As 10/2016-47.

[4] K žalobní námitce stěžovatele, že za jízdy netelefonoval, krajský soud uvedl, že svědci policisté M. C. a J. M. jednoznačně a bez jakýchkoliv pochybností vypověděli, že zcela zřetelně viděli stěžovatele za jízdy telefonovat. Již to samo o sobě bylo dostatečným důkazem spáchání daného přestupku. Tento závěr nemůže dle krajského soudu zpochybnit ani výpověď policisty M. T., který zřetelně neviděl, zda stěžovatel telefonoval. Krajským soudem nebyly zjištěny žádné konkrétní okolnosti, které by výpovědi policistů a jejich nestrannost či nezájatost zpochybnily. Výpovědi policistů posoudil jako dostatečně věrohodné a přesvědčivé. K protichůdnosti výpovědi policistů oproti tvrzení stěžovatele uvedl, že při kolizi mezi tvrzením obviněného z přestupku a policisty je zpravidla věrohodnější svědectví policisty, který na rozdíl od obviněného nemá zájem na výsledku řízení. V tomto směru odkázal na rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2007, čj. 4 As 19/2007-114. Správní orgán I. stupně dle krajského soudu obstaral dostatečně důvěryhodné důkazy a postupoval tak v souladu se zásadou materiální pravdy.

[5] Rovněž námitku vady výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve vymezení místa spáchání přestupku neshledal krajský soud důvodnou. Místo spáchání přestupku musí být náležitě určeno v případě přestupků spočívajících v porušení maximální povolené rychlosti či nedovoleného parkování, u nichž je přímá souvislost s místem spáchání. Taková souvislost u přestupků spočívajících v nedovoleném telefonování za jízdy není. Vymezení místa spáchání přestupků stěžovatele je dle krajského soudu dostatečné. Podle krajského soudu je délka ulice V Mlejnkú bezvýznamná, neboť v ní byl stěžovatel zastaven pro předchozí telefonování za jízdy. K souřadnicím GPS, které dle stěžovatele neodpovídají místu zastavení ani ulici V Mlejnkú, krajský soud uvedl, že samy o sobě nemají žádnou právní relevanci, nikoho a v ničem nezavazují ani k ničemu neopravňují. Jsou jen prostředkem k usnadnění orientace v území, v žádném případě však nejsou spolehlivými ukazateli přesnosti určení místa na zemském povrchu. Přestože by bylo možné stěžovateli přisvědčit, že místo dané GPS souřadnicemi se nenachází v ulici v Mlejnkú, bylo v řízení prokázáno, že se stěžovatel nedovoleného telefonování v daný den a čas dopustil, a že s ním byl přestupek řešen policisty právě v této ulici, jak je ve výroku uvedeno. Místo spáchání bylo ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně popsáno s dostatečnou přesností slovně, nemůže tak dojít k jeho záměně s ohledem na v závorce uvedené souřadnice GPS.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[6] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, podle jejího obsahu z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel předně namítá, že nemůže být uznán vinným jen proto, že jednání v průběhu správního řízení nepopře. Důkazní povinnost ke zjištění skutkového stavu nese správní orgán. Zda své jednání stěžovatel popřel při rozmluvě s policisty nelze zjistit, navíc k reprodukované výpovědi (tedy tvrzení policistů o tom, co řekl řidič) nelze dle stěžovatele přihlížet (rozsudek NSS ze dne 10. 2. 2016, čj. 1 As 204/2015-33). Jednání, v němž byl spatřován přestupek, nebylo v řízení dle stěžovatele prokázáno. Odkaz krajského soudu na rozsudek NSS sp. zn. 7 As 10/2016 není pro věc vhodný. Správní orgán zjistil na základě tvrzení obou policistů, že stěžovatel telefonoval, zároveň však zjistil, že ani jeden z policistů si nebyl jistý tím, že stěžovatel držel rukou nebo jinou částí těla telefonní přístroj. Správní orgán tak učinil dostatečná skutková zjištění, aby i bez součinnosti stěžovatele mohl dospět k závěru, že se nepodařilo s určitostí prokázat porušení § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu stěžovatelem. Stěžovatel na podporu svých tvrzení odkázal na rozsudky NSS ze dne 6. 1. 2016, čj. 2 As 217/2015-47, a ze dne 20. 1. 2016, čj. 1 As 265/2015-38. Správní orgány nezjistily dostatek rozhodných skutečností o tom, že došlo k protiprávnímu jednání. Za této situace postačovalo, aby stěžovatel poukázal na jinou variantu skutkového průběhu. Tvrdí-li krajský soud, že policisté viděli stěžovatele za jízdy telefonovat, pak takové jednání není protiprávní. Protiprávní je dle stěžovatele teprve držení telefonu, to však žádný z policistů neviděl.

[8] Ve zbylé části kasační stížnosti stěžovatel brojí proti posouzení krajského soudu o dostatečnosti vymezení místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Držení telefonu není dle stěžovatele nezákonné kdekoliv, neboť zákon o silničním provozu má působnost pouze na veřejné pozemní komunikace. Charakter místa, na které odkazují GPS souřadnice ve výroku, však nebyl zkoumán. I kdyby se jednalo o veřejnou pozemní komunikaci, pak nelze přijmout výrok, který je vnitřně rozporný, a který každou svou částí odkazuje na jiné místo spáchání skutku. Stěžovatel přisvědčuje krajskému soudu, že délka ulice v Mlejnkú je víceméně irelevantní, avšak je relevantní, zda údajné protiprávní jednání bylo zpozorováno v ulici v Mlejnkú, nebo v místě určeném souřadnicemi GPS. To má význam jednak pro zjištění, zda místo vymezené GPS souřadnicemi bylo veřejnou pozemní komunikací, jednak pro obhajobu. Souřadnice GPS mají dle stěžovatele zásadní právní relevanci, neboť je jimi určeno místo přestupku ve výroku rozhodnutí. Místo protiprávního jednání je ve výroku vymezeno dvěma rozdílnými údaji. Přetrvávají tak dle stěžovatele pochybnosti, zda k přestupku došlo v ulici, na kterou odkazuje GPS údaj, nebo v ulici, která je vymezena slovně. Krajský soud proto měl dle stěžovatele rozhodnutí zrušit pro vadu jeho výroku.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se zcela ztotožňuje s napadeným rozsudkem krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že je částečně důvodná.

[11] Stěžovatel předně namítá, že nemůže být uznán vinným jen proto, že jednání v průběhu správního řízení nepopře. Důkazní povinnost ke zjištění skutkového stavu nese správní orgán. Zda své jednání stěžovatel popřel při rozmluvě s policisty nelze zjistit, navíc k reprodukované výpovědi (tedy tvrzení policistů o tom, co řekl řidič) nelze dle stěžovatele přihlížet (rozsudek NSS ze dne sp. zn. 1 As 204/2015).

[12] Nejvyšší správní soud k této námitce uvádí, že je zavádějící a nedopadající na závěry krajského soudu. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku s ohledem na procesní postup stěžovatele před správními orgány uvedl, že tvrzení stěžovatele, že držel v ruce namísto hovorového zařízení u ucha navigaci, je účelové. Pokud by netelefonoval za jízdy, jistě by takové tvrzení uvedl již na místě přestupku nebo následně v průběhu správního řízení. Krajský soud tak dle Nejvyššího správního soudu pouze ve světle procesní strategie stěžovatele poukázal na účelovost tvrzení stěžovatele, které se s ohledem na jeho pasivitu v řízení poprvé objevilo až v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Krajský soud však v žádném případě z uvedeného nedovozuje, že by byl stěžovatel vinen jen proto, že v průběhu správního řízení nepopřel telefonování za jízdy. Jak krajský soud správně uvedl, stěžovatel byl uznán vinným ze spáchání přestupků na základě výpovědí zasahujících policistů. Právě s ohledem na pasivitu stěžovatele ve správním řízení pak krajský soud odkázal na rozsudek NSS sp. zn. 7 As 10/2016, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že je obecně vhodné (nikoliv však povinné), aby stěžovatel neuchovával paletu námitek proti přestupkovému rozhodnutí na pozdější dobu, ale uplatnil je již ve správním řízení.

[13] Rovněž odkaz stěžovatele na rozsudek NSS sp. zn. 1 As 204/2015 není namístě, neboť v nyní posuzované věci nebylo sporu o pachatele přestupku a policisté navíc spáchání přestupku vnímali přímo. Výpověď policistů ohledně obsahu sdělení stěžovatele při šetření přestupku nebyla v řízení o přestupku použita jako hlavní důkaz. Zasahující policisté pouze v rámci své výpovědi uvedli, že se stěžovatel při kontrole vozidla policisty doznal, že za jízdy držel telefon a telefonoval. Tato skutečnost tak pouze dokreslila situaci, kterou policisté vnímali vlastními smysly.

[14] Nejvyšší správní soud dále neshledal důvodnou námitku nedostatečného prokázání porušení povinnosti stanovené v § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, dle kterého *[ř]idič nesmí při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení*, správními orgány.

[15] Nejvyšší správní soud se již v minulosti opakovaně zabýval otázkou odpovědnosti za porušení povinnosti podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu. V rozsudku ze dne 21. 10. 2019, č. 9 As 145/2018-32, uvedl, že *„[t]ento přestupek patří mezi obtížně zachytitelné přestupky (taková jednání, která lze z velké vzdálenosti pozorovat jen stěží, a navíc se odehrávají uvnitř jedoucího vozidla obviněného), byť pozorovatelné pouhým okem. Je rovněž často prokazován pouze svědeckými výpověďmi zasahujících policistů a není neobvyklé, že proti sobě stojí tvrzení policistů a obviněného z přestupku. Z toho důvodu je u těchto obtížně zachytitelných přestupků třeba klást vyšší nároky na přesvědčivost důkazů (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 – 86; všechna judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz), a tedy i na věrohodnost svědecké výpovědi policistů. Tu mohou mimo jiné snižovat především důkazy svědčící o jejich zaujatosti vůči osobě obviněného nebo o narušení jejich nestrannosti způsobené například způsobem jejich hodnocení a odměňování. Nedostatek nestrannosti policistů může nasvědčovat také zbytečná a neobvykle důkladná prohlídka vozidla, která následovala poté, co obviněný řidič odmítl podepsat souhlas s blokovou pokutou za přestupek (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 – 63). U obtížně pozorovatelných přestupků je pak nutné rovněž zhodnotit, zda měli strážníci či policisté vůbec možnost spatřit spáchání takového přestupku.“* Citované závěry jsou plně použitelné i pro nyní projednávanou věc, neboť spáchání přestupku stěžovatelem bylo prokázáno na základě svědeckých výpovědí zasahujících policistů, a proto z nich bude Nejvyšší správní soud vycházet.

[16] Tvrzení stěžovatele, že správní orgán zjistil, že ani jeden z policistů si nebyl jistý tím, že stěžovatel držel rukou nebo jinou částí těla telefonní přístroj, je lživé. Nejvyšší správní soud z protokolu o ústním jednání ze dne 15. 12. 2015 zjistil, že nstržm. C. ve výpovědi na dotaz obecného zmocněnce stěžovatele uvedl, že viděl stěžovatele držet při řízení v levé ruce hovorové

pokračování

zařízení, přičemž shodně vypovídal i nstržm. M. Nstržm. T. vypověděl, že řidič držel levou rukou něco u ucha.

[17] V nyní posuzované věci jsou výpovědi policistů vzájemně souladné, konzistentní a nevykazují žádné logické rozpory či nejasnosti. Na tomto závěru nemůže změnit nic ani výpověď nstržm. T., který neviděl přesně, co měl stěžovatel během řízení u levého ucha v ruce, neboť policisté C. a M. shodně vypověděli, že v ruce stěžovatel držel telefonní zařízení. Rovněž nebyl zjištěn ani žádný jiný motiv, proč by policisté měli zájem na stíhání stěžovatele než prostý výkon jejich služby. Z materiálů založených ve správním spise není patrná ani žádná nepřiměřená míra horlivosti policistů při kontrole stěžovatele po spáchání přestupku. Krajský soud správně odkázal na rozsudek sp. zn. 4 As 19/2007, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*[k] osobě policisty a tím i věrohodnosti jeho výpovědi Nejvyšší správní soud dodává, že nemá důvodu pochybovat o pravdivosti jeho tvrzení, neboť na rozdíl od stěžovatele neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonával jen svoji služební povinnost při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem; nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by policista v této věci uvedené zásady překročil.*“ Uvedené závěry lze vztáhnout i na nyní posuzovaný případ, neboť i zde Nejvyšší správní soud neshledal žádnou okolnost vedoucí k závěru o jakékoliv zaujatosti zasahujících policistů. Na základě jejich výpovědí tak bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že stěžovatel při řízení vozidla držel v levé ruce telefonní zařízení, čímž naplnil skutkovou podstatu § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu.

[18] Nejvyšší správní soud dále neshledal příhodným odkaz stěžovatele na rozsudek sp. zn. 2 As 217/2015. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud rozlišil dva typy situací, které mohou nastat v případě pasivity obviněného z přestupku v průběhu správního řízení. „*V první řadě půjde o situaci, kdy již v samotném správním řízení správní orgány opatří takovou sadu důkazů, jež s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že obviněný se příslušného přestupku dopustil. Zároveň nesmí existovat žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny obviněného z přestupku. V takovém případě pasivita obviněného z přestupku ve správním řízení zásadně nemůže vést k jeho úspěchu v navazujícím soudním řízení... Pokud však správní orgány v rámci přestupkového řízení neprovedou dostatečně úplné dokazování rozhodných skutečností (druhý typ situace), postačí i obviněnému z přestupku, který byl v řízení před správními orgány pasivní, aby poukázal na možné jiné varianty rozhodného skutkového děje, jež nebyly provedením dokazováním vyvráceny, k tomu, aby byl v řízení před soudem úspěšný. Je případně na správním soudu, aby v mezích možností daných povahou soudního přezkumu správních rozhodnutí důkazně ‚oddělil zrna od plev‘ a případně zcela nepravděpodobné či jinak bizarní námitky obviněného provedením důkazů eliminoval.*“ Tento závěr byl následně potvrzen rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 2. 5. 2017, čj. 10 As 24/2015-71, č. 3577/2017 Sb. NSS.

[19] V nyní projednávané věci správní orgány v rámci přestupkového řízení opatřily důkazy, které s ohledem na povahu přestupku, který je, jak bylo výše řečeno, obtížně zachytitelný, s dostatečnou přesvědčivostí vedou k závěru, že stěžovatel se daného přestupku dopustil. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny stěžovatele. Proto tvrzení stěžovatele, že mu postačovalo pouze poukázat na jinou variantu skutkového průběhu, jak vymezil Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku pro druhý typ situace, je mylné.

[20] Stěžovatel v kasační stížnosti správně odkázal na rozsudek sp. zn. 1 As 265/2015, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*v případě, kdy byl stěžovatel zcela neaktivní v přestupkovém řízení a s veškerou argumentací vyrukoval až v řízení před soudem, krajský soud nejprve přezkoumá, zda byl ve správním řízení zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a byla dostatečně prokázána vina žalobce.*“ Rovněž tento závěr byl potvrzen výše citovaným usnesením

rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 As 24/2015. V nyní posuzovaném případě krajský soud přezkoumal, zda byl ve správním řízení zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a byla dostatečně prokázána vina žalobce. Dospěl k závěru, že výpověďmi policistů bylo bez jakýchkoliv pochybností prokázáno, že se stěžovatel telefonování za jízdy dopustil. Proto je liché tvrzení stěžovatele, že krajský soud musel dospět k závěru, že vina stěžovatele nebyla prokázána, pokud žádný z policistů neviděl, nebo nedokázal s určitostí říci, že by stěžovatel držel v ruce telefon. Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli, že krajský soud nepřesně uvedl, že stěžovatel za jízdy telefonoval namísto konstatování, že držel za jízdy telefonní zařízení. Z obsahu odůvodnění rozsudku krajského soudu však lze seznat, že krajský soud měl na mysli držení telefonního zařízení za jízdy ve smyslu § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu.

[21] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou nedostatečného vymezení místa spáchání skutku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Místo spáchání přestupku bylo ve výroku vymezeno „*v ul. V Mlejniku (GPS N 50°10'57.001, E 15°49'2.726)*“. Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem krajského soudu, že místo vymezené GPS souřadnicemi se nenachází v ulici V Mlejniku. Nachází se totiž na cestě u pole směrem k Labi za čističkou odpadních vod.

[22] Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS, uvedl, že „*[v] rozhodnutí trestního charakteru, kterým jsou i rozhodnutí o jiných správních deliktech, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen - to lze zaručit jen konkrétními údaji obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Taková míra podrobnosti je jistě nezbytná pro celé sankční řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu.*“

[23] V rozsudku ze dne 17. 6. 2015, čj. 6 As 65/2015-43, Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že „*určitost místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí o přestupku je třeba hodnotit individuálně s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem daného případu, přičemž je vždy nutné posoudit, nakolik formulace výroku umožňuje či neumožňuje individualizaci skutku z hlediska výše zmíněných zájmů na právní jistotě, zabránění porušení principu ne bis in idem atp.*“ Vymezením místa spáchání ve výroku v případě přestupku spočívajícího v porušení povinnosti dle § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 24. 3. 2016, čj. 2 As 310/2015-70, ve kterém uvedl, že „*již několikrát ve své dosavadní rozhodovací činnosti sbledal vymezení místa spáchání přestupku pouhým odkazem na jméno ulice, kterou pozemní komunikace sleduje, případně názvem (kódem) samotné pozemní komunikace, nedostatečným. Požadavek na přesnost vymezení místa spáchání přestupku však byl v oněch případech sbledán nenaplněným zejména z důvodu zvýšených nároků na precizaci místa spáchání přestupku v kontextu skutkové podstaty, která měla být ve výroku popsáným jednáním přestupců naplněna. Je navýsost logické, jsou-li u výroku o spáchání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší povolené rychlosti zvýšeny požadavky na přesnost určení místa spáchání přestupku, neboť právě nejvyšší povolená rychlost může být stanovena omezením pro určitý úsek pozemní komunikace. V kontrastu s tím jsou bezesporu znatelně nižší nároky na přesnost určení místa spáchání přestupku spočívajícího v držení hovorového nebo záznamového zařízení za jízdy ve výroku rozhodnutí o přestupku, neboť zákaz držení hovorového nebo záznamového zařízení není omezen na určité úseky pozemních komunikací – platí paušálně, a nelze tedy bez dalšího tvrdit, že jistá míra neurčitosti může mít ohledně předmětné skutkové podstaty daného přestupku vliv na kvalifikaci jednání přestupce (taktéž stěžovatele).*“

[24] Nejvyšší správní soud ve světle výše citovaných závěrů posoudil vymezení místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně a dospěl k závěru, že je nedostatečné. Přestože lze souhlasit s tvrzením krajského soudu, že u přestupků spočívajících v držení hovorového nebo záznamového zařízení za jízdy jsou kladeny nižší nároky

pokračování

na přesnost určení místa spáchání přestupku, tak nelze v nyní projednávané věci odhlédnout od skutečnosti, že GPS souřadnice použité ve výroku odkazují na místo, které je od ulice V Mlejniku vzdáleno přes 500 metrů. Ve výroku rozhodnutí tak správní orgán I. stupně vymezil dvě odlišná místa spáchání přestupku, což je v rozporu s požadavkem na individualizaci spáchaného skutku ve výroku správního rozhodnutí. Nejvyšší správní soud proto nesouhlasí s tvrzením krajského soudu, dle kterého nemohlo dojít k záměně místa spáchání přestupku, a souhlasí se stěžovatelem, že výrok je vadný. Krajský soud nesprávně posoudil právní otázku stran vymezení místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně, čímž zatížil napadený rozsudek nezákonností. Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbyvá než pro tuto stěžovatelem důvodně vytýkanou vadu rozsudek krajského soudu zrušit.

[25] Nejvyšší správní soud závěrem dodává, že nesouhlasí s tvrzením krajského soudu, dle kterého souřadnice GPS nemají samy o sobě žádnou právní relevanci, nikoho a v ničem nezavazují ani k ničemu neopravňují. Jsou tak dle krajského soudu jen jakýmsi prostředkem k usnadnění orientace v území, v žádném případě však nejsou spolehlivými ukazateli přesnosti určení místa. GPS souřadnice stanoví prostřednictvím zeměpisné délky a zeměpisné šířky v úhlových jednotkách (stupních, minutách a vteřinách) přesnou polohu místa na zemském povrchu, kterou lze následně zjistit odečtem souřadnic z mapy, případně jejich zadáním do mapy digitální. Prostřednictvím GPS souřadnic je tak možné určit místo spáchání přestupku přesněji než např. pouhým uvedením názvu ulice. Krajský soud proto chybně uvádí, že nejsou spolehlivými ukazateli přesnosti určení místa. Rovněž nelze souhlasit, že GPS souřadnice jsou pouhým prostředkem k usnadnění orientace v území. Vzhledem k tomu, že žádný právní předpis nestanovuje, jakým způsobem má být místo spáchání přestupku určeno, představují GPS souřadnice vhodný nástroj pro vymezení místa spáchání přestupku. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, čj. 9 As 291/2014-39, uvedl, že „[j]e nutno připustit, že zpravidla je možné místo spáchání přestupku ve výroku prvostupňového rozhodnutí vymezit přesněji, než tomu bylo v nyní posuzované věci, a to např. uvedením čísla popisného budovy v blízkosti místa spáchání přestupku, popř. zmíněním blízkého dominantního objektu či za pomoci souřadnic GPS. Na druhou stranu nelze vyžadovat, aby bylo místo spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí o přestupku vymezeno na metr přesně.“ Obdobně v rozsudku ze dne 16. 7. 2015, čj. 4 As 63/2015-52, dále konstatoval, že „[m]ísto spáchání přestupku lze určit s větší či menší přesností, přičemž je třeba odmítnout úvahy o nutnosti specifikovat místo spáchání přestupku v každém případě s přesností na 1 m pomocí GPS souřadnic.“ Z uvedených rozsudků tak vyplývá, že GPS souřadnice je možné (nikoliv však povinné) použít k přesnému určení místa spáchání přestupku ve výroku správního rozhodnutí. Jestliže správní orgán GPS souřadnice použije pro konkretizaci místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí, nabývají GPS souřadnice na právní relevanci, neboť konkretizují místo spáchání skutku. To je významné pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS sp. zn. 2 As 34/2006). Krajský soud tak dospěl k nesprávnému závěru, když popřel význam GPS souřadnic uvedených ve výroku správního rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k názoru, že kasační stížnost je důvodná, a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. Vzhledem k tomu, že v dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, než zrušit napadené rozhodnutí žalovaného, rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s. tak,

že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný postupovat v souladu se závazným právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

[27] V případě, že Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu dle § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[28] Stěžovatel má právo na náhradu nákladů v plné výši, neboť ve věci měl úspěch. Pokud jde o náklady řízení o žalobě, ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč a v odměně advokáta. Odměna advokáta zahrnuje dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a sepsání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a činí v dané věci 2 x 3 100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu), a paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 2 x 300 Kč. Odměna advokáta v řízení před krajským soudem tak činí 6 800 Kč. Jelikož zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o 21% sazbu této daně, tj. o 1 428 Kč. Náklady řízení před krajským soudem tedy celkově představovaly 11 228 Kč.

[29] Náklady řízení o kasační stížnosti spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 5 000 Kč a odměně advokáta, která zahrnuje odměnu za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti včetně jejího doplnění ze dne 12. 12. 2018 dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu), tj. 3 100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu), a paušální částku ve výši 300 Kč za úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Odměna advokáta činí 3 400 Kč. Jelikož zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o 21% sazbu této daně, tj. o 714 Kč. Celkově tedy náklady řízení před Nejvyšším správním soudem představovaly 9 114 Kč.

[30] Žalovaný je povinen stěžovateli uhradit náklady řízení o žalobě i kasační stížnosti v celkové výši 20 342 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 5. listopadu 2020

Petr Mikeš
předseda senátu